

Spis treści

Wprowadzenie	9
--------------	---

CZĘŚĆ TEORETYCZNA 13

Rozdział 1

Obiektywne i subiektywne aspekty starości 14

1.1. Starzenie się ludności	14
1.2. Określenie wieku starszego	15
1.3. Charakterystyka starości i osób starszych	16
1.3.1. Biologiczne aspekty starzenia się	17
1.3.2. Psychologiczne aspekty starzenia się	19
1.3.3. Społeczne aspekty starzenia się	23
1.3.4. Egzystencjalny aspekt starzenia się	28
1.4. Pomyślnie starzenie się	31

Rozdział 2

Problemy zdrowia psychicznego osób starszych 37

2.1. Określenia i dane epidemiologiczne dotyczące problemów zdrowia psychicznego wśród osób starszych	39
2.2. Czynniki ryzyka problemów zdrowia psychicznego osób starszych	41
2.2.1. Czynniki biologiczne	42
2.2.2. Czynniki psychospołeczne	44
2.3. Czynniki chroniące zdrowie psychiczne osób starszych	51
2.4. Najczęstsze problemy związane ze zdrowiem psychicznym i funkcjonowaniem poznawczym osób starszych	61
2.4.1. Zaburzenia afektywne	61
2.4.2. Zaburzenia lękowe	72
2.4.3. Choroby otępienne	77

2.4.4. Problemy ze snem	83
2.4.5. Objawy psychotyczne	86
2.4.6. Uzależnienia u osób starszych	88
2.4.7. Dysfunkcje seksualne	90
2.5. Metody pomocy osobom starszym	92

CZĘŚĆ EMPIRYCZNA 109

Rozdział 1

Metodologia badań własnych 110

1.1. Problem badawczy	110
1.2. Narzędzia badawcze	112
1.3. Osoby badane	115

Rozdział 2

Wyniki badań 117

2.1. Zachowania adaptacyjne i problemowe w grupie osób starszych	117
2.1.1. Poziom zachowań adaptacyjnych oraz nasilenie zachowań problemowych	118
2.1.2. Porównanie danych samoobserwacyjnych i obserwacyjnych	127
2.1.3. Profil problemów zdrowia psychicznego w grupie osób starszych	128
2.1.4. Nasilenie poszczególnych zachowań problemowych	131
2.1.5. Zachowania adaptacyjne a nasilenie problemów zdrowia psychicznego	140
2.2. Czynniki wpływające na zachowania adaptacyjne i problemowe osób starszych	143
2.2.1. Wiek a nasilenie zachowań problemowych	143
2.2.2. Płeć a poziom zachowań adaptacyjnych i nasilenie zachowań problemowych	156
2.2.3. Miejsce zamieszkania a poziom zachowań adaptacyjnych i nasilenie zachowań problemowych	159
2.2.4. Stan cywilny a poziom zachowań adaptacyjnych i nasilenie zachowań problemowych	164
2.2.5. Sytuacja ekonomiczna a nasilenie zachowań problemowych	169
2.2.6. Stan zdrowia a nasilenie zachowań problemowych	171

2.2.7. Wykształcenie a nasilenie zachowań problemowych	174
2.2.8. Zainteresowania a nasilenie zachowań problemowych	181
2.3. Ku typologii osób starszych	183
2.3.1. Spojrzenie na swoją starość a nasilenie doświadczanych problemów	183
2.3.2. Typologia funkcjonowania osób starszych	185
2.4. Doświadczając starości – analiza jakościowa wypowiedzi osób starszych	190
Dyskusja wyników i podsumowanie	197
Bibliografia	214